РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
ОПШТИНА ЛИПКОВО - KOMUNA E LIKOVËS
Бр. Nr. 08-1149/19
27-12 2021 год.
ЛИПКОВО - LIKOVË

ОПШТИНА ЛИПКОВО

-ГРАДОНАЧАЛНИК-

ГОДИШНА ПРОГРАМА

за социална заштита во Општина Липково за 2022 година

Липково, декември 2021

KOMUNA E LIKOVËS

-KRYETAR-

PROGRAMI VJETOR

për mbrojtje sociale në Komunën e Likovës për vitin 2022

Likovë, dhjetor 2021

Согласно Законот за социална заштита („Сл. весник на РМ„ бр. 104/2019), Законот за локалната самоуправа („Сл. весник на РМ„ бр. 5/02) и соогласно одредбите од Националната програма за развој на социалната заштита („Сл. весник на РМ„ бр. 121/10), Советот на Општина Липково, на седницата одржана на ден 27.12.2021 година , донесе:

ПРОГРАМА ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ВО ОПШТИНА ЛИПКОВО ЗА 2022 ГОДИНА

Социјалната заштита е систем на мерки и активности и политика за спречување и надминување на основните социјални ризици на кои е изложен граѓанинот во текот на животот,за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост и за јакнење на неговиот капацитет за сопствена заштита. Всушност во член 1 од Уставот на Република Македонија помеѓу другото е наведено дека РМ е социјална држава со што на системот на социјална сигурност и е дадено високо место во системот на државните вредности. Од тука произлегува дека основни носители на социјалната заштита е државата преку МТСП, Локалната самоуправа,невладиниот сектор и приватниот сектор.

Надлежноста на Општината да ги врши работите од Социјалната заштита е определена во член 11 во Законот за Социјална заштита каде општините се задолжени да обезбедат спроведување на социјалната заштита, донесување на програма за потребите на граѓаните, а со Законот за локална самоуправа („Сл.весник на РМ„ б р. 5 од 20.01.2002 година) во член 22 во листата на надлежности во став 7 за Социјалната заштита и детска заштита.

Во реализацијата на Програмските активности се земаат во предвид и другите законски прописи со кои се регулира областа на социјална заштита, програмите, националните стратегии што ги донесува Владата на РМ и МТСП.

Секако дека се земаат во предвид и програмите за работа на ЈУ МЦСР Куманово-Липково, Здраствен дом с. Липково-Општина Липково, НВО и други во кој Локалната Самоуправа партиципира во извршувањето на зацртаните цели и активности.

Основните ризици подразбираат:

Në pajtim me Ligjin për mbrojtje sociale („Gz. zyrtare e RMV-së„ nr. 104/2019), Ligji për vetëqeverisje lokale („Gz. zyratre e RM-së„, nr.5/02) dhe në pajtim me dispozitat e Programit nacional për zhvillim të mbrojtjes sociale („Gz. zyrtare e RM-së„ 121/10), Kshilli i Komunës së Likovës në séance e mbajtur në dt. 27.12.2021, miratoi:

PROGRAMIN PËR MBROJTJE SOCIALE NË KOMUNËN E LIKOVËS PËR VITIN 2022

Mbrojtja sociale është sistem i masave dhe aktiviteteve, si dhe politikave për pengimin dhe tejkalimin e rreziqeve sociale themelore në cilët qytetari i është nënshtruar gjatë jetës, për zvogëlimin e varfërisë dhe përjashtimit social si dhe forcimit të kapaciteteve të tyre për mbrojtjen e tyre. Përkatësishtë në nenin 1 të Kushtetutës të Republikës së Maqedonisë mes tjerave është shënuar se RM-së është shtet social me çka sistemit të sigurisë sociale i është dhënë vend i lartë në sistemin e vlerave shtetërore. Nga këtu del se bartës kryesor i mbrojtjes sociale është shteti përmes MPPS, Vetëqeverisja Lokale, sektorit joqeveritar dhe sektorit privat.

Kompetencë e komunës është t'i kryej punët nga mbrotja sociale dhe të përcaktuar në nenin 11 të Ligjit për mbrojtje sociale ku komunat janë të detyruara të sigurojnë zbatimin e mbrotjes sociale, miratimin e programit për nevojat e qytetarëve, e me Ligjin për vetëqeversje lokale („Gz. zyrtare e RM-së„ nr. 5 të dt. 20.01.2002) në nenin 22 në listën e kompetencave në paragrafin 7 për mbrojten sociale dhe mbrojtjen e fëmijëve.

Për realizimin e këtyre aktiviteteve programore merren parasysh edhe dispozitat tjera ligjore me të cilat rregullohet fusha e mbrotjes sociale, programet, strategjitë nacionale çka i miraton qeveria e RMV-ut dhe MPPS.

Gjithsesi se merren parasysh edhe programet e punës në MPPS Kumanovë-Likovë, shtëpia e shëndetit f.Likovë, OJQ dhe të tjera, në cilën vetëqevrisja lokale participon në kryerjen e qëllimeve dhe aktiviteteve të shënuara.

-ризици по здравјето (болест,повреди и инвалидност)

-ризици од стареење(старост и преживување)

-ризици од мајчинство и семејство

-ризици од невработеност и професионална неадаптираност

-ризици од неадаптираност кон социјалната средина

Согласно со горенаведените ризици општината обезбедува социјална заштита на следните категории на лица:

-лица со телесна попреченост

-деца без родители и родителска грижа

-деца и лица со пречки во менталниот развој

-деца на улица

-деца со воспитно социјални проблеми

-деца од еднородителски семејства

-лица изложени на социјален ризик

-лица засегнати со дрога, алхохол

-лица жртви на семејно насилство

-лица жртви на трговија со луѓе

-стари лица без семејна грижа

-деца на возраст од 1 до 6 години

На наведените категории на граѓани кои се наоѓаат во исклучително тешка материјална и друга состојба, ќе им бидат обезбедени материјални услуги, услуги од вон институционални облици на социјална заштита

и спроведување на кампањи за подигнување на свеста кај населението за потребите од обезбедување на социјална заштита на одредена популација на луѓе.

Rreziqet themelore nënkuptojnë:

- Rreziqet për shëndetin (sëmundjet, lëndimet dhe invalideti)
- Rreziqet e plakjes (plakja dhe mbijetesa)
- Rreziqet nga mëmësia dhe familja
- Rreziqet nga joadaptimi ndaj mjedist social.

Në pajtim me rreziqet e lartëpërmendura komuna siguron mbrotje sociale për kategoritë në vijim:

- Personat me pengesa trupore
- Fëmijët pa prindër dhe përkujdesje prindore
- Fëmijët dhe personat me pengesa në zhvillimin mental
- Fëmijët në rrugë
- Fëmijët me probleme edukuese sociale
- Fëmijët nga familjet me një prindër
- Fëmijët e ekspozuar të rreziqeve sociale
- Personat të prekur nga droga, alkoholi
- Personat viktima të dhunës familjare
- Personat viktima të tregtisë me njërëz
- Personat pleq pa përkujdesje familjare.
- Fëmijët e moshës prej 1deri në 6 vite

Për kategorinë e theksuar të qytetarëve që gjenden në gjendje shumë të keqe materiale dhe gjendje tjera, do të sigurohen shërbime materiale, shërbime nga format jashtë institucionale të mbrojtjes sociale dhe zbatimin e kampanjës për ngritjen e vetëdijës të qytetarëve për nevojat e sigurimit të mbrotjes sociale nga një pjesë e caktuar e njerëzve.

A) Personat- familjet materialisht jo të siguruar

А) Лица-семејства материјално необезбедени

Во оваа категорија ќе бидат опфатени лица, семејства кои се материјално не обезбедени, лица кои се за работа неспособни, лица кои имаат потреба за задоволување на основните животни потреби (здраство, облека ,обувки ,смртен член од семејството ако тоа право неможе да се оствари по друг основ ,подобрување на условите за живеење, помош во случај на елементарни непогоди (пожар, поплава ,градобијност,))

Висината на надоместокот зависно од потребата ја определува комисијата,а надоместокот е во парични средства или помош во натура.

Б) Остварување на социјална заштита на деца-лица со посебни потреби:

Во оваа категорија на лица ќе се работи на:

-утврдување на регистрирани лица со интелектуална и телесна попреченост и изготвување на социјална карта за видот,потребата и локалитетот на алтернативната мерка на социјална заштита.

-вклучување на лицата со интелектуална и телесна попреченост во предучилишната установа,во основното и средното образование

-обезнедување на превоз на лицата со посебни потреби

-олеснување на движењето и физичка комуникација за лицата со телесна попреченост вклучување на лицата со интелектуална и телесна попреченост во предучилишната установа,во основното и средното образование

-обезнедување на превоз на лицата со посебни потреби

-олеснување на движењето и физичка комуникација за лицата со телесна попреченост рушење на бариери.

-подобрување на условите на живеење

-изготвување на локален акционен план за унапредување на положбата на лицата со попреченост во општина Липково

-Формирање на координативно тело за ефективно имплементирање на локален акционен

Në këtë kategori do të përfshihen persona, familjet që materialisht nuk janë të siguruar, personat të cilët për punë janë te paaftë, personat që kanë nevojë për plotësimin e nevojave elementare për jetë (shëndetësi, veshje, mbathje, vdekja e ndonjë anëtari të familjes nëse ajo e drejtë nuk mund të shfrytëzohet përmes ndonjë baze tjetër, përmirësimi i kushteve për jetesë, ndihma në rast të fatkeqësive natyrore (zjarret, vërshimet, breshsjellësi etj)

Lartësia e kompensimit varshmërisht nga nevoja e përcakton komisioni, e kompensimi është me mjete me para ose ndihma në natyrë.

B) Realizimi i mbrotjes sociale për fëmijët –persona me nevoja të posaçme:

Në këtë kategori të personave do të punohet në:

-vërtetimi i personave të regjistruar me pengesa intelektuale dhe trupore , si dhe përgatitja e kartelave sociale për llojin, nevojat dhe lokaliteti i rrjeteve të masave alternative të mbrotjes sociale,

-kyçja e njerëzve me pengesa intelektuale dhe trupore në institucionin parashkollor, në arsim fillorë dhe të mesme,

-sigurimi i transportit për personat me nevoja të posaçme,

-lehtësimi i lëvizjes dhe komunikimi fizik për personat me pengesa trupore, kyçja e njerëzve me pengesa intelektuale dhe trupore në institucionet parashkollorë, në arsim fillor dhe të mesëm,

-lehtësimi i lëvizjes dhe komunikimit fizik për personat me pengesa fizike thyerja e barierave,

-përmirësimi i kushteve për jetesë,

-përgatitja e planit aksionar lokal për avancimin e pozitës të personave me pengesa në Komunën e Likovës,

-formimi i trupit koordinativ për implementimin e planit aksionar lokal.

c) Komuna vendosë shërbime për grupet e prekura (të lënduara)

-përkrahja e qendrës ditore për personat me aftësi të kufizuar me pengesa intelektuale dhe trupore ,

план

В) Општината вклучува услуги на ранливите групи:

-Поддршка на Дневниот Центар за лица со посебни потреби со интелектуална и телесна попреченост,

-згрижување на бездомни лица-семејства, партиципација со финансиски средства во износ од 2500 ЕУ. Во протифвредност на денар, за секоја куќа која ќе се гради во соработка со хуманитарните здружениа и ли разните донатори.

-формирање на дневни центри за душевно болни лица во ремисија

-промовирање на волонтерство во извршување на хумани активности

-формирање на мали групни домови за лица со интелектуална и телесна попреченост

-мал групен дом за стари и изнемоштени лица без семејна грижа во рурални средини

-Опфат на група граѓани кои се под социјален ризик за користење на народна кујна

-формирање и функционирање на сервисни служби за домашна нега и помош на стари и изнемоштени лица во градски и рурални средини

-малолтничка деликвенција во ризик за прекршочни или кривични дела со цел за активирање на малолетничката деликвенција во согласност со Законот за малолетничка правда ќе се организираат трибини во основните и средните училишта,трибини за функционирањето на семејството бидејќи во последно време семејството ја губи својата функција

Семејно Насилство

Преку советот за превенција ќе се организираат предавања за основните и средните училишта заради препознавање на семјното насилство посебно кај помалите деца.

Социјално партнерство

Во извршувањето на зацртаните цели и активности во Програмата ќе бидат вклучени институции кои третираат иста или слична проблематика, со што ќе се исклучи парцијалното делување,а ќе се постигне целосно третирање на проблематиката, групирање на средствата.

-kujdesi për fëmijët (familjet) pa shtëpi- participimi me mjete financiare në shumë prej 2500 Euro në vlerë të denarit, për çdo shtëpi të ndërtuar në bashkpunim me shoqatat bëmirëse-humanitare apo donatorë të ndryshëm.

-formimi i qendrave ditore për personat me sëmundje shpitërore në reminishencë,

-promovimi i vullentarizmit në kryerjen e aktiviteteve humane,

-formimi i grupeve të vogla të shtëpive për personat me pengesa intelektuale dhe trupore

-grupe të vogla të shtëpive për personat pleq dhe të pamundshëm pa kujdesje familjare në mjediset rurale ,

-përfshirja e grupeve të qytetarëve që janë nën rrezikun social për shfrytëzimin e kuzhinës popullore ,

-formimi dhe funksionimi i shërbimeve të servisit për përkujdesje shtëpiake dhe ndihma për personat pleq dhe të pamundër në mjediset urabne dhe rurale,

-delikuenca e të miturve në rrezik për vepra kundërvajtëse dhe penale me qëllim të aktivizimit të delikuencës të miturve në pajtim me Ligjin për drejtësi të miturve do të organizohen tribuna në shkollat fillore dhe të mesme, tribuna për funksionimin e familjes përshka se në kohën e fundit familja po e humb funksionin e saj.

Dhuna familjare

Përmes këshillit për preventivë do të organizohen ligjerata në shkollat fillore dhe të mesme përshkak njoftimit të dhunës familjare në veçanti te fëmijët më të vegjël.

Partneriteti social

Në realizimin e qëllimeve dhe aktivitetev të shënuara në program do të kyçen institucione që trajtojnë problematikë të njëjtë ose të ngjajshme, me çka do të përjashtohet veprimi parcial, e do të arrihet trajtimi i tërësishëm i problematikës,

Општината ќе биде главен носител на програмата, како координатор на активностите за

исполнување на поставените цели.

Финансирање

Средствата потребни за реализирање на програмата ќе се обезбедат од Буџетот на

Општина Липково, средствата od Министерството за труд и социјална

политика,заинтересираните партнери за меѓусебна соработка во земјата и

странство,грантови од организации, здруженија,амбасади и други, а учеството на партнерите

ќе биде определувано при изготвувањето на проектите.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Градоначалникот на Општина Липково се грижи за обезбедување на оваа

Програма за Социјална заштита.

Комисијата за социјална и детска заштита формирана од страна на Градоначалникот на општината, ја спроведува и го следи спроведувањето на програмата, покренува иницијатива, дава мислење и дава предлози во врска со остварување на предвидените активности и зацртаните цели.

За реализација на оваа програма се предвидени финансиски средства во износ од 900.000,оо денари (15.000 Еу)

Совет на Општина Липково

Претседател /ка

Зекирја Шаини с.р.

grupimi i mjeteve. Komuna do të jetë bartës kryesor i programit, si koordinatore e aktiviteteve për plotësimin e qëllimeve të vendosura.

Financimi

Mjetet e nevojshme për realizimin e programit do të sigurohen nga buxheti i Komunës së Likovës, mjete nga Ministria për punë dhe politikë sociale, partnerët e interesuar për bashkëpunim në mes veti në shtet dhe jashtë shtetit , grantet nga organizatat, shoqatat, ambasadat etj, e pjesëmarrja e partnerëve do të përcaktohet gjatë përgatitjes të projektëve.

DISPOZIATA PËRFUNDIMTARE

Kryetari i Komunës së Likovës kujdeset për sigurimin e këtij programi për mbrotje sociale . Komisioni për mbrotje sociale dhe të fëmijëve i formuar nga Kryetar i Komunës e zbaton dhe e përcjell zbatimin e programit, ngritë iniciativë, jep mendim dhe jep propozime në lidhje me realizimin e qëllimeve të shënuara dhe aktiviteteve të parapara.

Për realizimin e këtij programi parashihen mjete financiare në shumë prej 900.000,oo denarë (15.000 EU).

N/O.

Këshilli i Komunës së Likovës

Kryetar/e

Zekirja Shaini d.v.